

Life

im. Jana Pawła II
Bielsko-Biała

magazyn dla **pacjentów**

RAFAŁ

SONIK

Każdy ma swój

DAKAR

W naszym szpitalu dobro pacjenta jest najwyższą wartością.
Tu uzyskasz fachową pomoc, usłyszysz dobre słowo, poczujesz ciepło serc.
Będziemy z Tobą w zdrowiu i chorobie.

REKONSTRUKCJA PIERSI

Najważniejsze metody

Fot. BCO - Szpital Miejski / Szpital Chirurgii Małoinwazyjnej i Rekonstrukcyjnej w Bielsku Białej

Fot. BCO - Szpital Miejski / Dr n. med. Janusz Sirek

Bardzo często konieczne jest jednak usunięcie całej tkanki gruczołowej i także dodatkowo pachowych węzłów chłonnych. Do niedawna leczenie rekonstrukcyjne piersi rozpoczynano dopiero po całkowitym zakończeniu leczenia onkologicznego. Najczęściej był to okres około jednego roku. Wtedy chirurg plastyk lub inny chirurg zajmujący się operacjami odtworczymi piersi ma do wyboru dwa sposoby rekonstrukcji. Pierwszy z tkanek własnych, a drugi z zastosowaniem expanderów tkanekowych /rozciągaczy/ i silikonowych implantów ostatecznych.

Metody odroczonej rekonstrukcji piersi

Pierwsza metoda polega na przesunięciu własnych tkanek (skóry, tkanki tłuszczowej i mięśni) z innych okolic ciała w miejsce odtwarzanej piersi. Mają tu zastosowanie najczęściej dwa płaty. Płat z mięśnia najszerzego grzbietu (Latissimus Dorsi Flap) i płat z mięśnia prostego brzucha (TRAM Flap).

- Płat z mięśnia najszerzego grzbietu (Latissimus Dorsi Flap) nacina się na plecach w okolicy łopatki po stronie amputowanej piersi. Później płat taki jest przenoszony pod skórą pachy w miejsce odtwarzanej piersi. Czasami wykonuje się to bez przecinania naczyń krwionośnych, lub z wykorzystaniem zespołu mikronaczyniowych. Ze względu na małą objętość tkanki tłuszczowej w takim płacie rzadko udaje się uzyskać taką samą objętość jak w drugiej piersi. W takich przypadkach pod płat wprowadza się dodatkowo implant silikonowy odpowiedniej wielkości. Metoda ta ma swoje wady i zalety. Do zalet można zaliczyć to, że jest to operacja jednorazowa, po której chora ma naturalnie wyglądającą pierś zbudowaną w większości z tkanek własnych. Do wad zalicza się rozległość zabiegu, czas trwania (kilka godzin), okres rekonwalescencji od 6-8 tyg., oraz stosunkowo duże zniekształcenia, blizny na plecach i poważna powikłania. Dlatego metoda ta nie jest raczej stosowana, jako sposób na pierwszoplanową rekonstrukcję piersi.

- Płat z mięśnia prostego brzucha (TRAM Flap) nacina się w dolnej części brzucha. Składa się ze skóry, tkanki tłuszczowej

Fot. BCO - Szpital Miejski / Kolejne etapy rekonstrukcji piersi

leżącej pod nią i części mięśnia protego brzucha, w którym znajduje się unaczynienie. Płat ten jest przenoszony pod skórą w miejsce rekonstruowanej piersi na szypule naczyniowej lub jako wolny płat za zespoleniami mikronaczyniowymi. Dzięki tej metodzie uzyskuje się w czasie jednej operacji naturalnie wyglądającą pierś zbudowaną z tkanek własnych. Do wad zalicza się czas trwania operacji (6-8 godz.), blizny, zniekształcenia i przepukliny na brzuchu, powikłania z martwicą całego płata włącznie. Nie wszystkie chore kwalifikują się do takiej operacji. Pacjentki chude, z niewielką ilością tkanki tłuszczowej na brzuchu, z bliznami po poprzednich operacjach na brzuchu, z anomaliami naczyniowymi nie mogą mieć wykonywanej takiej operacji.

Drugi sposób rekonstrukcji późnej piersi polega na zastosowaniu rozciągaczy tkanekowych tzw. expanderów i implantów silikonowych. Warunkiem powodzenia takiej metody jest wystarczająca grubość tkanek na kl. piersiowej, która będzie rozciągana. Dodatkowo zmiany popromienne na skórze po radioterapii znacznie utrudniają takie leczenie.

Jednakże od paru lat pojawiła się nowa metoda pod nazwą Fat Grafting, która bardzo korzystnie wpłynęła na ten sposób rekonstrukcji. Przeszczepianie tkanki tłuszczowej (Fat Grafting) polega na odesłaniu własnych komórek tłuszczowych (najczęściej brzuch, uda) i wstrzyknięciu ich pod skórę i mięsień w miejscu rekonstruowanej piersi. Zabieg taki powtarza się 2-3 krotnie. Dzięki temu grubość własnych tkanek zwiększa się. Pozwala to na pewniejsze rozciąganie expandera. Czasami nawet można po przeszczepach tkanki tłuszczowej od razu zastosować implant bez expandera lub nawet przeprowadzić rekonstrukcję piersi tylko za pomocą własnych komórek tłuszczowych. Metoda ta w dużym stopniu ułatwia dotychczasowe operacje rekonstrukcji piersi, sama jest nowym sposobem na taką rekonstrukcję i otwiera duże perspektywy na przyszłość. Jest to także związane z komórkami macierzystymi, które znajdują się w obrębie przeszczepianej tkanki tłuszczowej. Ich działanie polega na polepszeniu gojenia, możliwości regeneracyjnych tkanek w tym miejscu i przede wszystkim cofanie się zmian popromiennych na skórze. Wadą tej metody jest konieczność przeprowadzania wielu zabiegów operacyjnych, co znacznie wydłuża czas rekonstrukcji. Jednakże jest to sposób bezpieczny, obciążony stosunkowo niewielką ilością komplikacji. Dlatego w większości ośrodków zajmujących się leczeniem rekonstrukcyjnym piersi metody te są, co najmniej tak samo często stosowane jest rekonstrukcje płatami z tkanek własnych.

Metody jednoczasowej rekonstrukcji piersi

W dzisiejszym metodach kompleksowego leczenia raka piersi coraz większego znaczenia nabiera operacja jednoczasowego usunięcia chorej piersi i jej rekonstrukcji. Oczywiście są takie zmiany nowotworowe, które pozwalają tylko na odroczoną rekonstrukcję. Jednakże uważa się, że w większości dotychczasowych przypadków jednoczasowa rekonstrukcja piersi może mieć zastosowanie. Ten sposób leczenia pozwala chorej na uniknięcie bardzo wielu stresów i komplikacji natury nie tylko psychologicznej. Umożliwia także na szybszy powrót do aktywności rodzinnej, społecznej i zawodowej.

Rekonstrukcja taka to bardzo rozległy temat. Może tu mieć zastosowanie ostateczny implant silikonowy, z zastosowaniem tzw. siatki tytanowej lub ADM dla wzmocnienia i odciążenia skóry w dolnej części piersi. Może być także zastosowany rozciągacz tkanekowy (expander), który umieszczany jest pod mięśniami i pozostaje nienapełniony.

Tu także, jako metoda wspomagająca może mieć zastosowanie przeszczepianie własnej tkanki tłuszczowej i komórek macierzystych. Pozwala to na uniknięcie większości powikłań związanych z ewentualną późniejszą radioterapią. Metoda ta jest stosowana z powodzeniem od wielu lat w Brustzentrum/Koln przez prof. Claudię Schumacher. Ten sposób leczenia został przedstawiony i spotkał się z uznaniem w czasie 3 Międzynarodowego Sympozjum Piersi w Dusseldorfie w kwietniu 2015 roku.

Należy tu wspomnieć, że metoda jednoczasowej amputacji i rekonstrukcji piersi w leczeniu raka piersi, jako jedyna weszła w skład tzw. pakietu onkologicznego, co ze względów zarówno medycznych jak i społecznych powoduje stygmatyzację pacjentów, u których nie można skorzystać z tej metody leczenia. Szpital Chirurgii Małoinwazyjnej i Rekonstrukcyjnej w Bielsku Białej wykonuje jednoczasowe i odroczone rekonstrukcje piersi po operacjach mastektomii we współpracy z Beskidzkim Centrum Onkologii-Szpitałem Miejskim oraz innymi centrami onkologii. Operacje wykonywane są bezpłatnie w ramach umowy z Narodowym Funduszem Zdrowia i pakietem onkologicznym.

DR N. MED. JANUSZ SIREK

Specjalista Chirurgii Plastycznej
Szpital Chirurgii Małoinwazyjnej
i Rekonstrukcyjnej w Bielsku - Białej
Konsultant Wojewódzki ds. Chirurgii Plastycznej